

Svenska regeringen sviker

Enligt regeringens instruktion nedlade den svenske delegaten i FN sin röst vid behandlingen av det amerikanska resolutionsförslaget om Kinas utpekande som angripare och utredning rörande eventuella sanktioner. Detta skedde trots att det under debatten, bland annat från amerikanskt håll, gång efter annan klarlagts att ett konstaterande av Kinas angrepp inte på något sätt var bindande i sanktionsfrågan. Sverige står i sin negativa hållning ensam i Europa utanför östblocket; det har sällskap endast med vissa utomeuropeiska stater, i allmänhet starkt påverkade av hotet från de kommunistiska stormakterna. På grund av Sveriges läge och dess demokratiska traditioner måste dess brott mot solidariteten te sig särskilt grovt och stötande.

Den svenska regeringen har genom sitt uppträdande svikit sina egna deklARATIONER. Dess ledande män har i den svenska riksdagen erkänt faktum att Kina är angripare. Tvekan om att i FN deklarerar detta faktum har motiverats därmed att en skyldighet att delta i sanktioner mot Kina kunde bli en följd av erkännandet. Nu har det fastslagits att två skilda frågor föreligger: den ena om Kina är angripare — en fråga på vilken blott ett rimligt svar kan ges — och frågan om sanktioner skall genomföras på grund av angreppet, en fråga som är rent politisk och som utifrån skilda överväganden kan besvaras på skilda sätt. Men regeringen har vägrat att i FN erkänna själva det faktum som den i Sverige förklarat vara uppenbart för alla.

Regeringen har därmed också svikit samförståndslinjen i Sverige och i Skandinavien. Man har deklarerat sin vilja att så långt möjligt bevara enigheten i Sverige de demokratiska partierna emellan; i handling har man valt en linje som gör enighet omöjlig. I fredags proklamerades med stolthet det manifest av Nordens socialdemokratiska partier och fackföreningsrörelser vars första punkt innehåller dessa satsar: "Varje angreppshandling, med vilka vapen den än må genomföras och vare sig den företages öppet eller genom understöd till ett inbördeskrig i ett annat land eller på annat sätt, är en förbrytelse mot hela världens fred och säkerhet... Vid en krigisk konflikt kan endast FN avgöra vem som är angripare." Det är alltså inte blott så att sanningen är en i Stockholm och en annan i Lake Success, utan också så att vad som är rätt på fredagen är fel på följande tisdag. Genom vil-

ken motivering skall man väl nu söka att komma från de satsen som för några dagar sedan förkunnades i gemenskap med norsk och dansk socialdemokrati? Ja, det finns naturligtvis en utväg. I fredagens proklamation uttalades visserligen att varje angreppshandling var en förbrytelse och att FN har att utpeka angriparen. Men det sades inte — att utsäga något så självklart måste te sig orimligt bland hederligt folk — att därmed också följde förpliktelse att i FN öppet deklarerar sin mening om vem som i ett visst fall är angripare. Det lilla kryphålet finns, och begagnas det, blir manifestet ett eländigt spegelfakteri. Svenska regeringen har begagnat kryphålet.

Utrikesministern yttrade i remissdebatten några föraktfulla ord om moralen i politiken. Det är tydligen från höjden av denna "realistiska" plattform som man är beredd att förneka ostridiga fakta och vägra att uppfylla nyss givna löften. Men det är en falsk realism. Hur långt moraliska synpunkter bör bli bestämmande är det möjligt att diskutera, men så mycket är klart: om inte medlemmarna av FN känner någon solidaritet mot förbundets principer, blir FN ett bedrägeri. Hur skall FN, om den svenska linjen bleve efterföljd, kunna utvecklas så som det socialdemokratiska manifestet kräver — "till ett verkligt fredsinstrument med möjlighet att avgöra alla mellanfolkliga tvister som hotar freden". FN förlorar, skriver New York Times, "hela sitt existensberättigande om det inte upprätthåller eller försöker att upprätthålla sina grundsatser". Och tidningen fortsätter med direkt adress till den brist på hållning som Sverige gjort till sin linje: "På vissa håll tycks man anse att man inte får kalla en mördare en mördare om man inte kan häkta och avrätta honom. Men vare sig man kan få tag i honom eller inte, är han en mördare och bör som sådan brännmärkas."

Av undfallenhet mot Ryssland — där den svenska regeringen dag efter dag stämpas som krigshetsare — och mot "den tredje ståndpunkten" och isolationismen inom det egna partiet har regeringen svikit sanningen, enigheten i Sverige, samverkan i Norden och solidariteten i FN. Den egoism som förkunnats som den enda realistiska ståndpunkten vinner därmed inte sina syften. Det är total isolering som hotar ett land vars styresmän anser att litenhet och svaghet gör moral överflödig. Några stater, yt-

rade den amerikanske delegaten i förrgår, är avlägsna från konflikten och vill inte engagera sig; andra är rädda för att FN skall förbruka sin kraft i Korea; åter andra har särskilda uppfattningar om utvecklingen i Fjärran Östern och vad den betyder för resten av världen. "Men på en punkt är vi alla överens. Om en av oss blir angripen, skulle han för tvivlat be FN att ge honom understöd från alla andra stater för att möta angreppet. Hur kan vi uppnå ett sådant stöd för vårt eget land? Blott genom beslutsamhet att gemensamt och lojalt understödja varandra då en angreppshandling inträffar."

Till denna tankegång säger den svenska regeringen nej. Eller rättare: den vänder bort ansiktet, den vet inte om ett angrepp inträffat eller inte, den nedlägger sin röst.

Ledare av LO

I SERIEN "Banerförare" har Ragnar Casparsson givit en kort minnesteckning över *Herman Lindqvist* (Folket i Bilds förlag, pris 1:50). Landsorganisationens ordförande 1900—1920 och sannolikt fortfarande det största namnet inom svensk fackföreningsrörelse. Biografin är välskriven och innehåller klara redogörelser för några av Lindqvists mest kända insatser och de problem med vilka han hade att arbeta. Liksom i fråga om flera tidigare skrifter i samma serie har man emellertid intrycket att författaren gjort saken alltför lätt för sig; det blir mera allmänt kända fakta

om svensk arbetarrörelse än en levnadsteckning. Karaktäristiken är, utan att vara entusiastisk, alltigenom officiellt välvillig. Lindqvist var utan tvivel en märklig man — därom vittnar inte minst motståndarnas omdömen —, men någon levande föreställning om hans betydelse ger inte skriften. Det skall villigt erkännas att den uppgiften inte är lätt då det gäller en person som vann sina segrar främst genom klokhet i förvaltning och förhandlingar och som i det hela saknade retorisk förmåga likaväl som ideologiska intressen.

HERBERT TINGSTEN

Jan. 10 l. 3 ul. 5 k.
4 m. 4 a.
S: a 26